

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

Casa Santa Marta

Svetkovina Isusa Krista Kralja svega stvorenja

Nedjelja, 26. studenoga 2023.

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, ugodnu vam nedjelju želim!

Danas se ne mogu pojaviti na prozoru jer me muči blaža gripa, a razmišljanje će pročitati mons. Braidia, koji ih dobro poznaje jer ih on sastavlja i uvijek ih tako dobro napravi! Hvala vam puno na vašoj prisutnosti!

Danas, posljednje nedjelje liturgijske godine i na svetkovinu *Isusa Krista Kralja svega stvorenja*, Evanđelje nam govori o Posljednjem sudu (usp. *Mt 25, 31-46*) i poručuje nam da će ovisiti o *ljubavi*.

Prizor koji nam se u tekstu stavlja pred oči jest onaj kraljevske dvorane u kojoj Isus, „Sin Čovječji“ (r. 31), sjedi na prijestolju. Svi su narodi sabrani pred njim, a među njima se ističu „blagoslovljeni“ (r. 34), prijatelji Kralja. Ali tko su oni? Što je to posebno kod ovih prijatelja u očima njihova Gospodina? Prema svjetskim kriterijima, kraljevi prijatelji trebali bi biti oni koji su mu dali bogatstva i moć, koji su mu pomogli osvojiti teritorije, pobjeđivati u bitkama, koji su ga učinili velikim među ostalim vladarima ili, možda, „zvijezdom“ s naslovnica ili na društvenim mrežama, a on bi im trebao reći: „Hvala vam, jer ste me učinili bogatim i slavnim, onim kojem se zavidi ili koji drugima ulijeva strah u kosti“. To je prema mjerilima svijeta.

Prema Isusovim pak kriterijima, prijatelji su drugi: oni koji su mu služili u najslabijima. To je zato što je Sin Čovječji potpuno drugačiji Kralj, koji siromahe naziva „braćom“, koji se poistovjećuje s gladnima, žednima, strancima, bolesnima, zatvorenici, i kaže: „što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!“ (r. 40). On je Kralj osjetljiv na problem gladi, na potrebu za domom, bolest i tamnicu (usp. rr. 35-36): sve su to stvarnosti koje su nažalost uvijek vrlo aktualne. Naše ulice vrve gladnima, beskućnicima, često slabo odjevenima: susrećemo ih svaki dan. Pa i što se tiče bolesti i zatvora, svi znamo što znači biti bolestan, činiti pogreške i snositi za njih posljedice.

Ipak, današnje nam Evanđelje govori da smo „blagoslovljeni“ ako na to siromaštvo uzvratimo ljubavlju, služenjem: ne okretanjem glave na drugu stranu, nego davanjem hrane i pića, odijevanjem, gostoprimstvom, posjećivanjem, jednom riječju – *blizinom* s onima koji su u potrebi. A to je zato što Isus, naš Kralj koji sebe naziva *Sinom Čovječjim*, svoje sestre i braću miljenike ima u najranjivijim ženama i muškarcima. Njegova „kraljevska dvorana“ postavljena je tamo gdje su oni koji pate i trebaju pomoć. To je „dvor“ našega Kralja, a stil kojim su njegovi prijatelji, oni koji imaju Isusa za Gospodina, pozvani isticati se jest njegov vlastiti stil: samilost, milosrđe, nježnost. Oni oplemenjuju srce i silaze kao ulje na rane onih koji su ranjeni životom.

Zapitajmo se, dakle, braćo i sestre: vjerujemo li da se pravo kraljevanje sastoji u milosrđu? Vjerujemo li u snagu ljubavi? Vjerujemo li da je milosrđe najuzvišenije očitovanje čovjeka i neizostavna potreba kršćana? I na kraju jedno posebno pitanje: jesam li ja Kraljev prijatelj, odnosno osjećam li se *osobno* uključenim u potrebe patnika koje susrećem na svom životnom putu?

Marijo, Kraljice neba i zemlje, pomози nam ljubiti Isusa našega Kralja u njegovoj najmanjoj braći.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre!

U partikularnim se Crkvama danas slavi 38. Svjetski dan mladih na temu “U nadi budite radosni”. Blagoslivljam sve koji sudjeluju u inicijativama organiziranim u biskupijama, u kontinuitetu sa Svjetskim danom mladih u Lisabonu. Šaljem svoj zagrljaj mladima, sadašnjosti i budućnosti svijeta, i potičem ih da budu radosni protagonisti u životu Crkve.

Napaćena Ukrajina jučer je obilježila sjećanje na Gladomor (Holodomor), genocid počinjen od strane sovjetskog režima koji je prije 90 godina prouzročio smrt milijuna ljudi od gladi. Ta bolna rana, umjesto da zacjeljuje, još je bolnija zbog ratnih zvjerstava zbog kojih taj dragi narod i dalje pati. Nastavimo neumorno moliti za sve narode razdirane sukobima, jer molitva je snaga mira koja

prekida spiralu mržnje, koja prekida krug osvete i otvara neočekivane putove pomirenja. Danas zahvaljujemo Bogu jer je napokon došlo do primirja između Izraela i Palestine te na tome što su neki taoci oslobođeni. Molimo se da što prije svi budu oslobođeni – mislimo na njihove obitelji! –, da više humanitarne pomoći ulazi u Gazu i da se ustraje na dijalogu: to je jedini način, jedini način za mir. Tko ne želi dijalog, ne želi mir.

Osim ratova, našem svijetu prijete još jedna velika opasnost – klimatska, koja ugrožava život na Zemlji, a posebno buduće naraštaje. A to je protivno planu Boga koji je sve stvorio za život. Zato ću sljedeći vikend otputovati u Ujedinjene Arapske Emirate kako bih u subotu govorio na COP28 u Dubaiju. Zahvaljujem svima koji će ovo putovanje pratiti molitvom i zalaganjem da se k srcu uzme zaštitu našeg zajedničkog doma.

Srdačno pozdravljam vas, hodočasnike iz Italije i drugih dijelova svijeta, posebno one iz Pakistana, Poljske i Portugala. Pozdravljam vjernike iz Civitavecchie, Tarquinije i Piacenze, te izaslanstvo Svetog Vite Mučenika iz Lequilea (Lecce). Pozdravljam krizmanike iz Viserbe (Rimini), skupinu „Assisi nel vento“ i zbor „Don Giorgio Trotta“ iz Vieste.

Želim svima ugodnu nedjelju. I molim vas ne zaboravite moliti za mene. Dobar tek i vidimo se!